

Split, 11 listopada 2026

Na ovo se referira g. Stipe Čatlak u svom komentaru na Prvi ratni brod HRM-a.
Popis posada zarobljenih posada nije dostavio.

ŠIBENIK UOČI VOJNE PARADE

HRM je rođena u Šibeniku: ‘Plovidba sa zarobljenicima bila je teža od otimanja 30 ratnih brodova’

PIŠE IVO MIKULIČIN
28. srpnja 2025. - 12:10

Ilustracija Niksa Stipanicev/Cropix
Prati slobodnadalmacija.hr na Googleu

U praskozorje najavljenih vojnih parada na kopnu i moru ne možemo i da hoćemo pobjeći od istine kako je Hrvatska ratna mornarica praktički utemeljena u Šibeniku, točnije u Mandalini. Riječ je o izuzetnom pothvatu desetak mladića iz te gradske četvrti, koji su, iako okruženi neprijateljskom vojskom, na izuzetno hrabar i pozitivno drzak način zarobili više od 30 brodova JRM. Nije to bila posebno analizirana vojna akcija, već mangupski blef i neviđena odlučnost mladih Mandalinjana, koji su se koji dan prije početka Rujanskog rata vratili s izuzetno teške bojišnice na Velikoj Glavi.

- Ne mogu od muke gledati u desantno-jurišni čamac, koji je pucao po gradu. Pogotovu kad se sjetim da je pogođena kupola katedrale – ljutito je kazivao svojim prijateljima Zlatku Paiću i Frani Brniću, Željko Aras Kečo.

Nije trebalo puno vremena da ih nagovori da otmu to plovilo. Kao prvi ratni brod do kojega je došla Hrvatska ratna mornarica. A sve što se događalo poslije toga ili način na koji su oteta 34 broda bilo je više nalik na filmsku „nemoguću misiju“ nego stvarni ratni pothvat.

Neprijateljski zrakoplovi su nerijetko pucali po Mandalini, ugrožavajući na taj način ne samo lokalno stanovništvo, već (ne)izravno i oficire i vojnike jugo-vojske. Zato su Mandalinjani ponudili jugo-oficirima i vojnicima da u vrijeme granatiranja budu zajedno u potkupu bez struje i vode. Agresorski časnici i vojnici došli su s bijelom zastavom, ali dobro naoružani. No, djelatnici MTRZ “Velimir Škorpić” Damir Pender i Kažimir Rastić uspjeli su ih nagovoriti da odlože oružje, da bolje rečeno upadnu u mandalinsku trapulu. Da ih hrabri Mandalinjani drže na oku s njihovim jugo-oružjem. Pod kontrolom je bilo više od 100 agresorskih vojnika i časnika. Za uspješan završetak svoje akcije Alen Martinović Buzdo i Stipe Čatlak Cipljić zatražili su pomoć pripadnika šibenske policije.

- Imamo mi rješenje za vaše zarobljenike. Pogotovu, za mlade ročnike. Vratit ćemo ih njihovim roditeljima. Samo s njima doplovite do mula Krke – javio se preko radijske veze šef policije, hrabri Nikola Vukošić.

Uz mandalinsku rivu plutao je nemali brod – pjeskar znakovitog imena „Zajednica“, dok su njegovi vlasnici Tonči i Srećko jedva čekali da zaplove prema šibenskoj rivi. Za samo petnaestak minuta zarobljeni oficiri i ročnici JNA prošli su do broda kroz špalir, što su ga kao napete puške stvorili Paško Periša, Jelenko Brnić Boće, Ivica Klisović, Miljenko Jurković, Stipe Pender, Ivica Jurković Kula, Ivica Junaković Mula, Željko Aras i Alen Martinović.

Preko radijske veze Mandalinjani su obavijestili jugo-armiju koga prevoze u Šibenik, pa valja priznati kako nitko nije pucao na brod, kojega je na mulu Krke sačekao Mate Matas, pomoćnik zapovjednika pomorske policije.

- Plovidba sa zarobljenicima bila nam je puno teža, neizvjesnija od čudesne akcije otimanja neprijatelju više od 30 ratnih brodova – priznao je poslije Željko Aras.

Ostala je, međutim, pustom želja da sjedište Hrvatske mornarice ili barem Obalne straže bude u Krešimirovu gradu. Da se barem jedan ratni brod nazove Mandalina.